

ОСНОВНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ У ЛОГІСТИЦІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглянуті основні системи управління запасами у логістиці

Ключові слова: запаси, логістика, система управління, зберігання

Abstract

The article discusses the main inventory management systems in logistics

Keywords: inventories, logistics, management system, storage.

Вступ

Запаси – це один із найважливіших елементів оборотних активів того чи іншого підприємства. Будь-який бізнес під час своєї господарської діяльності в певній мірі стикався з запасами. Грамотне управління запасами та правильний вибір системи управління ними дозволить правильно налагодити безперебійне виробництво продукції та забезпечити підприємство усіма необхідними для нього ресурсами (предметами споживання, засобами виробництва та іншими цінностями, що необхідні для обслуговування сфери нематеріального виробництва та задоволення потреб суспільства)

Результати дослідження

Система управління запасами – це сукупність певних правил, за якими підприємство визначає коли і в якому обсязі поповнити власні запаси.

До основних систем управління запасами відносять:

Першою розглянемо систему з «фіксованою кількістю», для даної системи характерним є сталий показник величини замовлення. Нові замовлення здійснюються, коли наявні запаси досягають встановленого мінімального рівня, що називають «точкою замовлення». Страховий запас має залишатися недоторканим. Оскільки величина попиту на різні товари не статична, інтервали між замовленнями можуть сильно відрізнятись, а обсяг цих замовлень не змінюється ні за яких умов роботи системи. [1]

Така система повинна захистити підприємство від утворення дефіциту в зв'язку з нестачею запасів.

Головним її недоліком є необхідність контролювати не тільки запаси на підприємстві загалом, а і відслідковувати досягнення «точки замовлення». Особливо відчутно ця проблема актуальна для підприємств з широкою номенклатурою запасів.

Система з «фіксованим часом» характеризується однаковими інтервалами між замовленнями, що здійснюються в певний визначений час (щомісяця, щотижня і т.д.). Розмір запасу щоразу відрізняється і залежить від залишків запасів, що залишилися на зберіганні у підприємства.

В інших джерелах система також має назву «періодичного поповнення». [2]

Головною перевагою цієї системи є відсутність постійного контролю наявності запасів на складі. Недоліком є високий рівень максимально бажаного запасу та підвищення його рівня.

Розглянуті вище системи управління запасами є досить простими, оскільки вони ґрунтуються на фіксації лише одного показника – розміру замовлень та часу між замовленнями. Існують також більш складні системи, прикладом такої буде:

Система «Точно в строк» («Just in time») – це система виробництва, при якій виготовляється і поставляється лише ті матеріали і продукція, що необхідна підприємству в потрібний час і в потрібній кількості. Основна ціль цієї системи полягає у максимальній мінімізації витрат, економії ресурсів та скороченні часу виробничого циклу. Суть системи зводиться до відмови підприємства виготовляти продукцію великими партіями. Натомість створюється безперервно-потокове предметне виробництво. [3]

Система дозволяє підприємству ефективно управляти практично усіма виробничими ресурсами (матеріалами, простором, людьми, обладнанням і інформацією).

Головними перевагами системи «Точно в строк» є:

- Зменшення запасів сировини, незавершеного виробництва тощо, і, як наслідок, скорочення складських площ.

- Зниження часу необхідного для виробництва продукції, що в свою чергу підвищує продуктивність підприємства.

- Підвищення кількості замовлень дозволяє підприємству швидше реагувати на зміни в попиті та інші непередбачувані ситуації, які можуть виникнути на ринку

Недоліками системи «Точно в строк» є:

- Розмір замовлення може покрити лише поточну потребу підприємства у сировині, тому будь-які збої у логістичній системі можуть стати критичними для компанії, оскільки система не передбачає страхових запасів. [4]

Висновки

Таким чином, можна сказати про те що правильно обрати систему управління запасами для підприємства надзвичайно важливо, оскільки це дасть змогу максимально оптимізувати весь виробничий процес та запобігти втратам що пов'язанні з простоями або іншими непередбачуваними ситуаціями які можуть виникнути в процесі виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1) Системи управління запасами. URL: <http://www.ukr.vipreshchnik.ru/logist/2488-sistemi-upravlinnya-zapasami.html>
- 2) Основні системи управління запасами в логістиці, їх характеристика. URL: https://pidru4niki.com/72628/logistika/osnovni_sistemi_upravlinnya_zapasami_logistitsi_harakteristika
- 3) Хаврук В.О. Аналіз систем управління запасами. URL: http://publications.ntu.edu.ua/visnyk/26_2_2013/313-324.pdf
- 4) Зінченко Є. В. Переваги та недоліки основних систем управління запасами підприємства. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/16470/1/%D0%97%D1%96%D0%BD%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

Сергійчук Іван Васильович— студент групи Л-196, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: ivansergijcuk14@gmail.com

Науковий керівник: **Шварц Ірина Володимирівна** – к.е.н, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту Вінницького національного технічного університету s.irinach502@gmail.com

Serhiychuk Ivan Vasyliovych— Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ivansergijcuk14@gmail.com

Supervisor: **Schwartz Irina Vladimirovna** – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University s.irinach502@gmail.com